IV

(EÜ asutamislepingu, ELi lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaselt enne 1. detsembrit 2009 vastu võetud õigusaktid)

KOMISJONI OTSUS,

10. märts 2009,

riigiabi nr C 43/07 (*ex* N 64/07) ja C 44/05 (*ex* NN 79/05, *ex* N 439/04) kohta, mille Poola andis ettevõtjale Huta Stalowa Wola S.A.

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 1480 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/174/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 8. oktoobri 2004. aasta kirjas teatas Poola komisjonile ettevõtjale Huta Stalowa Wola S.A. (edaspidi „HSW," „abisaaja" või „ettevõtja") antud ümberkorraldamisabist. Teatamise eesmärk on saada õiguskindlus, et meetmed on rakendatud enne ühinemist ja neid ei kohaldata ühinemise järel ning seetõttu ei käsitleta neid uue abina, mida komisjon võiks EÜ asutamislepingu artikli 88 alusel uurida. Kui komisjon leiab, et tegemist on uue abiga, taotleb Poola selle heakskiitmist ümberkorraldamisabina.

(2) Komisjon taotles Poolalt lisateavet 11. novembri 2004. aasta, 1. märtsi 2005. aasta, 27. aprilli 2005. aasta ja 26. juuli 2005. aasta kirjades, millele Poola vastas 31. jaanuari 2005. aasta (registreeritud 2. veebruaril), 4. aprilli 2005. aasta (registreeritud 8. aprillil), 7. juuni 2005. aasta (registreeritud 9. juunil) ja 2. septembri 2005. aasta (registreeritud 6. septembril) kirjadega.

(3) Kõnealuse kirjavahetuse käigus ilmnes, et mõnda teatatud meetmetest oli rakendatud vastuolus Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 88 lõikega 3.

(4) 23. novembri 2005. aasta kirjas teavitas komisjon Poolat sellest, et ta on otsustanud algatada kõnealuste meetmete suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse.

(5) Komisjoni otsus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* [1]. Komisjon palus huvitatud isikutel esitada kõnealuse meetme kohta oma märkused.

(6) Poola saatis oma tähelepanekud 7. märtsi 2006. aasta kirjas, mis registreeriti 9. märtsil 2006. Kolmandatelt isikutelt märkusi ei saadud.

(7) 20. detsembri 2006. aasta otsusega lõpetas komisjon ametliku uurimismenetluse, kuulutades ettevõtjale HSW antud ümberkorraldamisabi ühisturuga kokkusobivaks (20. detsembri 2006. aasta otsus) [2]. Uurimismenetluse käigus tuvastati, et osa abist anti enne Poola ühinemist Euroopa Liiduga (157 miljonit Poola zlotti ehk 37,2 miljonit eurot) [3] ja osa pärast ühinemist (66 miljonit Poola zlotti ehk 15,6 miljonit eurot).

---

[1] ELT C 34, 10.2.2006, lk 5.

[2] ELT L 112, 30.4.2007, lk 67.

[3] Poola ametiasutuste esitatud summad Poola zlottides on ümber hinnatud eurodesse 15. jaanuari 2008. aasta vahetuskursi alusel: 1 euro = 4,22 Poola zlotti.

(8) Komisjon võttis 20. detsembri 2006. aasta otsuse vastu HSW 2006. aasta veebruari ümberkorraldamiskava alusel (edaspidi: „veebruari kava"), mille Poola edastas 9. märtsil 2006. Pärast 20. detsembri 2006. aasta otsuse vastuvõtmist teatas Poola 2. veebruari 2007. aasta kirjas (registreeritud 4. veebruaril 2007) ümberkorraldamiskava 2006. aasta novembris ajakohastatud versioonist (edaspidi: „novembri kava"). Poola märkis, et tal ei olnud halduslikel põhjustel võimalik komisjoni ümberkorraldamiskava muutmisest varem teavitada ([4]).

(9) Komisjon taotles 29. märtsi ja 21. mai 2007. aasta kirjades täiendavat teavet veebruari kava muudatuste kohta. Poola ametiasutused vastasid 30. aprilli 2007. aasta kirjaga (registreeritud samal kuupäeval) ja 5. juuni 2007. aasta kirjaga (registreeritud samal kuupäeval). 7. juunil 2007 toimus koosolek, kus osalesid Poola ametiasutuste, komisjoni talituste ja HSW juhtkonna esindajad. Pärast koosolekut taotles komisjon 22. juuni 2007. aasta kirjas täiendavat teavet. Poola vastas 13. juuli 2007. aasta kirjaga, mis registreeriti samal kuupäeval.

(10) 10. oktoobril 2007 otsustas komisjon algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud ametliku uurimismenetluse, sest esines kahtlusi selles, kas muudetud ümberkorraldamiskava vastas kõigile tingimustele, mis olid sätestatud ühenduse suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (edaspidi: „2004. aasta suunised") ([5]) Selles otsuses märkis komisjon ka võimalust tunnistada kehtestuks 20. detsembri 2006. aasta otsus vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 ([6]) artiklile 9.

(11) Komisjoni otsus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase ametliku uurimismenetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([7]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama kõnealuse meetme kohta oma märkuseid.

(12) Poola taotles märkuste esitamiseks tähtaja pikendamist (30. oktoobri 2007. aasta ja 6. detsembri 2007. aasta kirjad, millele komisjon vastas 20. novembril 2007 ja 19. detsembril 2007) ja saatis seejärel oma märkused 15. jaanuari 2008. aasta kirjas, mis registreeriti samal kuupäeval. Lisaks sai komisjon märkusi 13 kolmandalt isikult, sealhulgas abisaajalt. Märkusi esitasid järgmised kohalikud omavalitsused: Stalowa Wola linna juht 11. novembri 2008. aasta kirjas, Starosta Powiatu Stalowa Wola juht 14. jaanuari 2008. aasta kirjas, Podkarpackie piirkonna vojevood 15. jaanuari 2008. aasta kirjas. Märkusi esitasid järgmised HSW tarnijad: Clak Hurtownia Artykołow Przemysłowych H. Adamski, J. Lach T. Knie s.j. 10. jaanuari 2008. aasta kirjas, Kwadrat Sp. z o.o. 10. jaanuari 2008. aasta kirjas, Odlewnia Staliwa „Labedy" Sp. z o.o 10. jaanuari 2008. aasta kirjas, Fabryka Maszyn Lubaczow Sp. z o.o. 11. jaanuari 2008. aasta kirjas ja SigmaKalon Cieszyn S.A. 11. jaanuari 2008. aasta kirjas. Märkusi esitasid järgmised HSWga koostööd tegevad pangad: Bank Pekao S.A. 11. jaanuari 2008. aasta kirjas ja BRE Bank S.A 14. jaanuari 2008. aasta kirjas. Lisaks esitas märkusi ENESTA Sp. z o.o. (energiatarnija) 11. jaanuari 2008. aasta kirjas ja sotsiaalkindlustusfond 21. jaanuari 2008. aasta kirjas. Abisaaja esitas märkused 14. jaanuari 2008. aasta kirjas.

(13) Komisjon edastas kolmandatelt isikutelt saadud märkused Poolale 28. jaanuari 2008. aasta kirjaga.

(14) 9. ja 14. aprillil 2008 saatsid Poola ametiasutused kirjad volinik Neelie Kroesile, kes vastas 28. aprillil 2008, taotledes lisateavet. Poola ametiasutused vastasid omakorda 4. juulil 2008. aasta kirjaga, mis registreeriti 9. juulil 2008.

(15) Poola ametiasutused esitasid lisateavet 7. novembri 2008. aasta kirjas, mis registreeriti samal kuupäeval. Komisjon saatis teabetaotluse 1. detsembril 2008, millele Poola vastas 22. detsembri 2008. aasta kirjaga, mis registreeriti samal kuupäeval.

2. **KIRJELDUS**

2.1. **Ettevõtja**

(16) HSW, kes on abisaaja ja kontserni HSW emaettevõtja, asub Stalowa Wolas Podkarpackie vojevoodkonnas Tegemist on abikõlbliku piirkonnaga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a tähenduses. Veebruaris 2006 kuulus kontserni kaheksa ettevõtjat, milles HSW-l oli vähemalt 51 % osalus (omades seega kontrolli kõnealuste ettevõtjate üle), ja kümme ettevõtjat, milles HSW osalus oli alla 51 %. HSW kontserni kuuluvad ettevõtjad tarnivad vastastikku materjale ja osutavad teenuseid. Emaettevõtja järel on kontsernis suurima aktsiakapitaliga ettevõtjad HSW-Zakład Zespołów Napędowych Sp. z o.o ja HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych Sp. z o.o. Müük kontserni kuuluvatele ettevõtjatele moodustab HSW kogukäibest 20–30 %.

([4]) HSW juhtkond võttis uue ümberkorraldamiskava vastu 7. novembril 2006. HSW nõukogu kiitis selle heaks 8. detsembril 2006. Poola väitel sai selles etapis kava juba lõplikuna käsitleda. Kava esitati Poola konkurentsiametile OCCP 13. detsembril 2006.
([5]) ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.
([6]) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.
([7]) ELT C 298, 11.12.2007, lk 10.

(17) HSW asutati 1937. aastal, algselt tegeles ta automaatkahurite ja legeerterase tootmisega. Erinevalt oma tütarettevõtjast HSW-Zakład Metalurgiczny ei ole HSW terasetootja. 1991. aastal sai ettevõtjast aktsiaselts. Riigile kuulub siiani 76 % aktsiatest, töötajatele 9 %, ülejäänud aktsiad jaotuvad era- ja riiklike aktsionäride vahel, kes ükski ei oma rohkem kui 5 % aktsiatest. HSW toodab ehitusmasinaid ning sõjavarustust (automaatkahurid, haubitsad jne).

(18) HSWs töötas 2005. aastal ligikaudu 2 400 töötajat, mis on vähem kui 2002. aastal (3 173 töötajat).

(19) HSW S.A. üks tütarettevõtja on turustusettevõtja Dressta Sp. z.o.o (edaspidi. „Dressta"). Alates septembrist 2006 kuulub Dressta täielikult HSW kontrolli alla. Enne seda kuulus 51 % Dressta aktsiatest ettevõtjale Komatsu American International Company USA (edaspidi: „KAIC"), kes on HSW konkurent. 1995. aastal andis HSW kaheteistkümneks aastaks Dresstale litsentsid ja varad, mis seonduvad kauba müügiga välisturgudel.

2.2. **Ettevõtja raskused**

(20) Abisaajal tekkisid esimesed probleemid 2002. aastal pärast käibe vähenemist 494,9 miljonilt Poola zlotilt (117,3 miljonit eurot) 2000. aastal 352,6 miljoni Poola zlotini (83,5 miljonit eurot). Sel ajavahemikul vähenes käive kokku 29 %. Ettevõtja eksport vähenes 505 miljonilt Poola zlotilt (119,7 miljonit eurot) 279 miljoni Poola zlotini (66,1 miljonit eurot). Käibe vähenemine välisturgudel oli põhiliselt tingitud majanduslikust surutisest ja sellest, et Dressta oli oma peamise aktsionäri ja HSW põhikonkurendi mõju all ning vähendas seetõttu oluliselt HSW toodete müüki Põhja-Ameerika turul.

(21) 2002. aastal oli abisaaja tegevuskahjum 33,9 miljonit Poola zlotti (8,03 miljonit eurot), mis põhiliselt tekkis tootmisvõimsuse alakasutamisest. Et suurem osa ettevõtja müügist välisturgudel toimus USA dollarites ja suurem osa ettevõtja kuludest tehti Poola zlottides, mõjutas zloti kallinemine ebasoodsalt abisaaja müüki ja kasumlikkust.

(22) HSW oli suurtes võlgades. Ettevõtja keskmine võlg aastatel 2000–2002 oli 169,1 miljonit Poola zlotti (40,1 miljonit eurot).

(23) Lisaks tegutses ettevõtja kahjumiga. 2000. aastal oli ettevõtja tegevuskahjum 6,4 miljonit Poola zlotti (1,52 miljonit eurot); 2002. aastal oli tegevuskahjum juba 33,9 miljonit Poola zlotti (8,03 miljonit eurot).

(24) Kontserni HSW puhaskahjum 2002. aastal oli 137,7 miljonit Poola zlotti (32,6 miljonit eurot) ja 2003. aastal 123,9 miljonit Poola zlotti (29,4 miljonit eurot).

2.3. **Ümberkorraldamine**

(25) Kõnealuste probleemide lahendamiseks koostas abisaaja 2002. aastal ajavahemikuks 2003–2007 ümberkorraldamise kava. Kava muudeti 2006. aasta veebruaris (nn veebruari kava). Komisjon tegi oma 20. detsembri 2006. aasta otsuse kõnealuse kava alusel. Kava ajakohastati novembris 2007 (nn novembri kava), mille tulemusena otsustas komisjon menetluse uuesti algatada.

2.3.1. *Veebruari kava*

(26) Veebruari kava üheks peamiseks meetmeks oli abisaaja organisatsioonilise struktuuri muutmine. HSW ümberkorraldamise põhiidee seisnes tootmisega otseselt seotud osa eraldamises ümberkorraldatavatest varadest. Seetõttu lõi HSW peamine aktsionär (Riigikassa) sõltumatu ettevõtja HSW-Trading Sp. z. o.o. (edaspidi „HSW-Trading"). Riigikassa tegi ettevõtjasse HSW-Trading Sp. z.o.o. 40 miljoni Poola zloti (9,48 miljonit eurot) suuruse kapitalisüsti, millest Poola teatas teiste meetmete hulgas (vt 2. tabel, punkt 16).

(27) HSW-Trading vastutas tööstusmasinate tootmise ja müümise, logistika, kvaliteedijuhtimise ning masinate tootmiseks vajalike materjalide tarnimise eest, HSW säilitas teadus- ja arendustöö, tootmisvarade rahastamise, strateegilise turustamise, varuosade müügi, remonditööd ning sõjavarustuse tootmise ja müügi. Samuti vastutas HSW organisatsioonilise ümberkorraldamise eest. HSW-Trading rentis oma tegevuseks HSW-lt otseselt tootmisega seotud varasid. Ka vajalik tööjõud viidi ajutiselt üle HSW-Tradingu alla.

(28) Selline jaotus pidi kestma ajavahemikul 2004–2006, st HSW kogu ümberkorraldamise aja. HSW-Trading pidi HSW-ga taas ühinema 2006. aasta lõpus.

(29) Veebruari kavas nähti ette tööjõu ulatuslik ümberkorraldamine. Ümberkorraldamise lõppedes 2007. aastal annaks HSW tööd 2 100 töötajale, mis on vähem kui 2002. aastal (3 173 töötajat).

(30) Uute turgude avamiseks abisaajale nähti samuti ette ehitusmasinate ja varuosade maailmaturgude turustusvõrgustiku ümberkorraldamine.

(31) Lisaks pidi HSW ümberkorraldamine hõlmama tütarettevõtjat ja teenindussektoris tegutsevate osakondade müüki. 2006. aastaks oli HSW müünud ettevõtjad HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o 38 miljoni Poola zloti eest (9,0 miljonit eurot) ja HSW-Zaklad Metalurgiczny (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. ja HSW-Huta Stali Jakosciowych). HSW teenis kõnealusest erastamisest tulu 112,2 miljonit Poola zlotti (26,6 miljonit eurot). Kahe tütarettevõtja (HSW-Zakład Sprężynownia ja HSW-Tlenownia) müük oli kavas lõpule viia 2006. aastaks.

(32) Varade ümberkorraldamine hõlmas tootmisvõimsuse vähendamist 1 500-lt ehitusmasinalt aastas 1 200 masinale aastas. Leiti, et HSW-l on rohkem varasid kui vaja. Et HSW S.A. kavatses keskenduda põhiliselt ehitusmasinate tootmisele, tuli müüa oluline osa ettevõtja varadest. Ajavahemikul 2003. aasta jaanuarist 2005. aasta detsembrini müüdud varadelt teeniti tulu 52,1 miljonit Poola zlotti (12,3 miljonit eurot), mis oli tunduvalt rohkem kui asjaomased prognoosid (10,3 miljonit Poola zlotti ehk 2,4 miljonit eurot). Müüdi järgmised varad: ligikaudu 248,4 ha maad (sealhulgas ligikaudu 153 ha metsamaad); 76 000 m^2 kinnisvara ja 94 ühikut masinaid ja seadmeid.

(33) Ümberkorraldamiskulud, sealhulgas enne ühinemist tekkinud kulud, olid kokku 450,3 miljonit Poola zlotti (106,7 miljonit eurot) ja koosnesid peamiselt tsiviilõiguslike kohustuste (95,6 miljonit Poola zlotti ja 113,2 miljonit Poola zlotti) ümberkorraldamisest, tarne- ja turustussüsteemi ümberkorraldamise kuludest (151,2 miljonit Poola zlotti), materjalide tarnimise järjepidevuse tagamise (40,0 miljonit Poola zlotti) ning moderniseerimise (30,5 Poola zlotti) kuludest.

2.3.2. *Novembri kava*

(34) 2. veebruari 2007. aasta kirjaga teavitas Poola komisjoni muudatustest 2006. aasta novembri ümberkorraldamiskavas. Poola leiab, et kõnealused muudatused ei muuda riigiabi summat ja et need on kooskõlas 2004. aasta suuniste punktiga 52.

(35) Peamine veebruari kavasse tehtud muudatus hõlmas ümberkorraldamise rahastamist: selle asemel, et HSW maksaks tagasi kaks laenu, mille ta sai enne ühinemist 2003. ja 2004. aastal riigi omandisse kuuluvalt tööstusarengu agentuurilt (edaspidi: „ARP"), ja kõnealustelt laenudelt arvestatud intressi, ([8]) vahetab ARP võla nimiväärtuse omakapitali vastu ja saab seeläbi HSW aktsionäriks. Muud muudatused käsitlevad organisatsioonilise ümberkorraldamise edasilükkamist.

(36) Poola väitel võimaldab võla vahetamine aktsiate vastu HSW-l koguda vajalikke vahendeid turul nõuetekohaseks toimimiseks ja tulevasteks investeeringuteks. Poola on väitnud, et koguvõlast summas 96,2 miljonit Poola zlotti (kaks laenu kogusummas 75 miljonit Poola zlotti pluss 21,2 miljonit kogunenud intressi) ([9]) kasutatakse järgmiselt:

— [0–50] (*) Poola zlotti kasutatakse seadmete moderniseerimiseks ja täiendavateks investeeringuteks, mis on Poola sõnul vajalikud ettevõtja elujõulisuse taastamiseks;

— [0–50] miljonit Poola zlotti kasutatakse kulude katteks, mis on seotud HSW ja HSW-Trading edasilükatud ühinemisega ning mis on suurendanud tööjõu ümberkorraldamise kulusid;

— [50–100] miljoni Poola zlotiga rahastatakse varude hankimist, samuti klientidele esitatavate arvete maksetähtaegade pikendamisest ja hankijate maksetähtaegade lühenemisest tulenevaid võlgnevusi;

— [0–10] miljonit Poola zlotti kasutatakse täiendavate kommertslaenude rahastamiseks.

(37) Poola väidab, et HSW-l on vaja täiendavat rahavoogu (eespool osutatud [0–100] miljonit Poola zlotti), sest ehitusmasinate turul on konkurents kasvanud: HSW konkurendid pakuvad oma klientidele pikemaid maksetähtaegu ja kasutavad hankijatele maksmiseks lühemaid tähtaegu.

(38) Novembri kava üldised ümberkorraldamiskulud, sealhulgas ühinemiseelsed ümberkorraldamiskulud, moodustavad kokku 456,9 miljonit Poola zlotti (108,3 miljonit eurot) ja need koosnevad kuluartiklitest, mis on kokkuvõtlikult esitatud 1. tabelis.

([8]) St laenudelt juba kogunenud intress ja tulevikus kogunev intress kuni laenude tagasimaksmise lõpptähtajani.

([9]) Intressisumma on 1,7 miljoni Poola zloti võrra algatamise otsuses osutatust väiksem. Poola selgitas, et kuna võla konverteerimine aktsiatesse toimus natuke hiljem kui esialgu kavandatud, tasus HSW suurema intressisumma ning seega tulevikus tasumisele kuuluv summa on kõnealuse summa võrra väiksem.

(*) Ärisaladusena käsitletav teave.

Tabel 1

Novembri kavas ette nähtud ümberkorraldamiskulud

(tuhandetes Poola zlottides)

Ümberkorraldamismeede	Kulud
Tsiviilõiguslike kohustuste ümberkorraldamine	95 648
Avalik-õiguslike kohustuste ümberkorraldamine	113 213
Tarne- ja turustussüsteemi korraldamine	158 741
Materjalide, varuosade ja komponentide tarnimise järjepidevuse tagamine	40 000
Toodangu ümberkorraldamine	1 666
Varade ümberkorraldamine	871
Tööjõu ümberkorraldamine	4 199
Organisatsiooniline ümberkorraldamine	2 013
Tootmisvõimsuse moderniseerimine	30 524
Kokku	456 878

3. OTSUS EÜ ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2 KOHASE MENETLUSE ALUSTAMISE KOHTA

(39) 23. novembril 2005 otsustas komisjon algatada ametliku uurimismenetluse. 20. detsembri 2006. aasta otsusega lubas komisjon HSW-le ümberkorraldamisabi anda, võttes aluseks ettevõtja 2006. aasta veebruari ümberkorraldamiskava. 10. oktoobril 2007 otsustas komisjon algatada ametliku uurimismenetluse pärast seda, kui oli teatatud novembri kavast, milles HSW-le nähti ette lisatoetus. Kõnealuses otsuse nägi komisjon ette ka 20. detsembri 2006. aasta otsuse tühistamise võimaluse, sest selle aluseks ei olnud õige teave.

3.1. 23. novembri 2005. aasta otsus, millega algatatakse ametlik uurimismenetlus

(40) Komisjon leidis 23. novembri 2005. aasta otsuses, et HSW-le oli antud abimeetmeid kogusummas 145,8 miljonit zlotti enne Poola ühinemist Euroopa Liiduga; lisaks oli pärast ühinemist ja ilma komisjoni heakskiiduta antud abi kogusummas 27,9 miljonit Poola zlotti. Abimeetmeid kogusummas 43,4 Poola zlotti ei olnud veel antud ning seega oli nende puhul tegemist uue abiga.

(41) Komisjon otsustas algatada ametliku uurimismenetluse kahel põhjusel:

(42) Esiteks kahtles komisjon, kas ümberkorraldamisabi on ühisturuga kokkusobiv.

(43) Sellega seoses kahtles komisjon, kas ümberkorraldamiskava suudab taastada abisaaja pikaajalise elujõulisuse, sest kavas keskenduti pigem võla haldamisele ja tegevuskulude katmisele.

(44) Lisaks kahtles komisjon selles, kas rakendatakse piisavaid kompensatsioonimeetmeid. Poola ametiasutuste sõnul kavatses HSW vähendada tootmisvõimsust 20 % võrra, kuid kavas nähti hoopis ette suurendada tootmisvõimsust 27,7 %-lt 2002. aastal 66 %-le 2007. aastaks. Komisjonil on kahtlusi kõnealuse tegevuse kogumõju suhtes.

(45) Komisjon kahtles ka, kas abi piirdus vajaliku miinimumiga ning kas abisaaja omafinantseerimine oli märkimisväärne, sest Poola ei ole selgelt eristanud, mida peetakse abisaaja omafinantseerimiseks ümberkorraldamisse ja mida rahastatakse riigiabi vahenditest.

(46) Lisaks kahtles komisjon ühekordse abi põhimõttest kinnipidamises, sest HSW tütarettevõtja HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych oli ajavahemikul 2003–2007 ümberkorraldamisabi saanud enne seda, kui Poola ühines Euroopa Liiduga. Seepärast oli vaja tõestada, et kõnealusest abist ei saanud kasu emaettevõtja HSW. Lisaks paluti Poolal veenda komisjoni selles, et HSW-le ümberkorraldamisabi andmisest ei tõuse mingit kasu selle tütarettevõtjale HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych.

(47) Teine põhjus ametliku uurimismenetluse algatamiseks oli see, et komisjon kahtles, kas subsideeritud eriotstarbelise sõjavarustuse (automaatkahurid) tootmine on piisavalt eraldatud tsiviilehitusmasinate tootmisest. Poola kinnitas komisjonile 7. juuni ja 2. septembri 2005. aasta kirjades, et ristsubsideerimine on välistatud ning komisjon märkis, et sõjavarustuse tootmiseks eraldatud abi ei ole kogutootmise seisukohast suur, kui võtta arvesse sõjavarustuse tootmise ja kogutootmise suhet. Komisjon taotles siiski üksikasjalikumaid selgitusi raamatupidamisarvestuse kontode eraldatuse kohta.

3.2. **10. oktoobri 2007. aasta otsus, millega uuesti algatatakse ametlik uurimismenetlus**

(48) Komisjon algatas ametliku uurimismenetluse neljal põhjusel:

(49) Esiteks kahtles komisjon selles, kas ümberkorraldamiskava suudab taastada HSW pikaajalise elujõulisuse, sest tundus, et ettevõtja vajas täiendavaid rahavoogusid.

(50) Teiseks kahtles komisjon selles, kas abi piirdub minimaalselt vajalikuga, sest Poola ametiasutused ei olnud piisavalt selgitanud, kuidas kasutatakse võla konverteerimisest aktsiate vastu saadavat rahavoogu.

(51) Kolmandaks ei olnud komisjon kindel, kas abisumma ei suurene võla aktsiate vastu vahetamise tulemusena.

(52) Lisaks kahtlustele abisumma suurenemise kohta kahtles komisjon ka selles, kas HSW-le antud abi mõju jääb muutumatuks ja seega ei moonuta konkurentsi. Teisisõnu kahtles komisjon selles, kas kompensatsioonimeetmed olid piisavad, sest vastavalt 2004. aasta suuniste punktile 4 peavad kompensatsioonimeetmed olema abi moonutava mõjuga proportsionaalsed.

(53) Komisjon otsustas uurimismenetluse uuesti algatada, lähtudes võimalusest tühistada 20. detsembri 2006. aasta otsus.

4. **KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED**

(54) Komisjon ei saanud kolmandatelt isikutelt märkusi 23. novembril 2005 algatatud ametliku uurimismenetluse kohta.

(55) Vastuseks ametliku uurimismenetluse uuesti algatamisele sai komisjon märkusi 13 kolmandalt isikult, sealhulgas abisaajalt. Märkustes rõhutati usaldust HSW ümberkorraldamise vastu (era- ja riiklikud kreeditorid, HSW tarnijad) ja kõnealuse ettevõtja tähtsust kogu piirkonna jaoks (abisaaja ja kohalikud abi andvad asutused).

5. **POOLA MÄRKUSED**

5.1. **Märkused 23. novembri 2005. aasta otsuse kohta**

(56) Esmalt kommenteerisid Poola ametiasutused komisjoni hinnangut meetmete kohta, mis olid antud enne ühinemist ning mis olid seega käsitletavad ebaseadusliku või uue abina. Poola ametiasutused väitsid, et 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seaduse (tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta) (vt tabel 3) alusel eraldatud abi ei antud enne ühinemist ja vaidlustasid ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendatud komisjoni seisukoha. Poola ametiasutused kordasid oma varasemat seisukohta, et abi andmisel on otsustav ajahetk siis, kui abisaaja avalik-õiguslikud kreeditorid annavad nõusoleku (nn administratiivne kohustus) ja mitte siis, kui tööstusarengu agentuuri president võtab vastu ümberkorraldamise otsuse. Et HSW avalik-õiguslikud kreeditorid, kelle nõuded korraldati ümber, olid juba enne ühinemist andnud oma nõusoleku HSW rahastamiseks, jäid Poola ametiasutused arvamusele, et abi anti enne ühinemist ja et seetõttu ei ole komisjon pädev selle kokkusobivust ühisturuga hindama.

(57) Teiseks tegid Poola ametiasutused algselt 8. oktoobri 2004. aasta kirjas teavitatud abis kaks muudatust. Esimene ja kõige olulisem muudatus oli see, et kavandatud abi (kokku 43,5 miljonit Poola zlotti) osaliselt tühistati ja asendati kahe meetmega, mille puhul väideti, et tegemist ei ole riigiabiga. Teine muudatus oli faktilist laadi ja käsitles HSW-le enne ühinemist antud kolme abimeetme täpset summat. Tabelites 2 ja 5 on loetletud kõik abimeetmed, mida HSW-le on antud või mida kavatsetakse tallele anda ümberkorraldamise perioodil vastavalt muudatustele, mis tehti Poola ametiasutustelt saadud selgituste alusel.

(58) Poola ametiasutused on samuti väitnud, et 22,1 miljoni Poola zloti (5,2 miljonit eurot) (tabel 4, punkt 28) suuruse avalik-õiguslike kohustuse maksmise edasilükkamist ja maksmist osamaksetena tuleks käsitleda vähese tähtsusega abina. Vastavalt meetodile, mida Poola ametiasutused kasutasid abi summa arvutamiseks, võrreldakse edasilükkamise puhul kohaldatavat intressimäära komisjoni viitemääraga. Poola ametiasutused on arvamusel, et meede ei ole käsitletav abina, kui kohaldatav intressimäär on suurem kui viitemäär. Poola ametiasutuste sõnul on

sellega tegemist näiteks sotsiaalkindlustusfondi kohustuste edasilükkamisel, mis moodustavad 16,4 miljonit Poola zlotti (tabel 4, punkt 29).

(59) Kolmandaks väitsid Poola ametiasutused ettevõtja elujõulisuse kohta, et organisatsiooniline ümberkorraldamine on olnud edukas, sest HSW on taas omandanud kontrolli Dressta üle ja on seega võimeline oma tegevust laiendama kasumlikule Põhja-Ameerika turule.

(60) Seoses tingimusega piirata konkurentsi moonutamist, on Poola ametiasutused jäänud arvamusele, et tootmisvõimsuse vähendamine 1 500 masinalt 1 200 masinale on piisav kompensatsioonimeede. Nad käsitlevad kompensatsioonimeetmena ka HSW tütarettevõtjate müüki.

(61) Seoses abi piiramisega minimaalse vajalikuga esitasid Poola ametiasutused mitmeid erinevaid üksikasju summade kohta, mille puhul on nende hinnangul tegemist omafinantseeringuga.

(62) Kokkuvõttes väidavad Poola ametiasutused oma märkustes, et pärast ühinemist ei ole riigiabi antud ega kavatseta seda ka anda. Kui komisjon peaks jõudma teisele järeldusele, esitavad Poola ametiasutused täiendavat teavet, mis tõestab riigiabi kokkusobivust ühisturuga.

(63) Komisjoni kahtluste kohta, kas HSW sõjaline ja tsiviilotstarbeline tootmine on üksteisest piisavalt eraldatud, on Poola ametiasutused komisjonile kinnitanud, et olemasolev kuluarvestuse süsteem võimaldab selgelt eristada kõnealuse kahe tegevuse kulusid.

5.2. **Märkused 10. oktoobri 2007. aasta otsuse kohta**

(64) Poola ametiasutused selgitasid uuesti, miks teavitati ümberkorraldamiskava muutmisest nii hilja, põhjendades seda eelkõige aeganõudva sisemenetlusega.

(65) Teiseks rõhutas Poola, et algatatud uurimismenetluse ulatus peaks hõlmama vaid ümberkorraldamiskava muudatust 2004. aasta suuniste punkti 52 alusel ning väitis, et komisjon ei peaks võtma meetmeid määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 9 kohaselt, et tunnistada kehtetuks 20. detsembri 2006. aasta otsus. Poola viitas sellega seoses õiguskindluse põhimõttele.

(66) Kolmandaks väitsid Poola ametiasutused, et võla konverteerimine aktsiatesse ei suurendanud heakskiidetud abi üldsummat.

(67) Neljandaks väitsid Poola ametiasutused, et ARP laenude abiekvivalent, mille komisjon oli heaks kiitnud oma 20. detsembri 2006. aasta otsuses, oli võrdsustatuna kõnealuste laenude nominaalväärtusega liiga kõrge (kuigi Poola tunnistas, et varem ta kõnealust lähenemisviisi ei olnud vaidlustanud). Isegi kui komisjon peaks leidma, et võla konverteerimine aktsiatesse suurendaks abi ARP laenude võrra, ei ületa abisumma siiski 20. detsembri 2006. aasta otsusega heaks kiidetud laenude nimiväärtust.

(68) Poola ametiasutused selgitasid, et enne kõnealust konverteerimist maksis ettevõtja 22,9 miljonit Poola zlotti ARP laenudelt arvestatud intressi. Kui võla konverteerimist aktsiatesse ei oleks, peaks HSW seega tasuma ülejäänud intressi summas 21,2 miljonit Poola zlotti.

(69) Lisaks väitis Poola, et võla konverteerimine aktsiatesse oli vastavuses turumajanduse tingimustel tegutsevale võausaldajale esitatavate tingimustega ning selle puhul ei olnud tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Poola väitel oli ARP arvestanud asjaoluga, et HSW oli muutumas kasumlikuks ja eeldas, et omandatud aktsiate väärtus aja jooksul kasvab.

(70) Samuti väitsid Poola ametiasutused, et isegi kui komisjon jõuaks järeldusele, et ümberkorraldamiskava on märkimisväärselt muudetud, on üldine uus ümberkorraldamispakett siiski kooskõlas 2004. aasta suunistega ja kava muutmine tuleks heaks kiita kõnealuste suuniste punkti 52 alusel.

(71) Välja arvatud mõned väiksemad muudatused, viidi ümberkorraldamine Poola sõnul ellu kooskõlas veebruari kavaga ja võttes arvesse elujõulisuse, omafinantseeringu ja põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimise kriteeriume.

5.2.1. *Elujõulisuse taastamine*

(72) Seoses ettevõtja pikaajalise elujõulisuse taastamisega rõhutasid Poola ametiasutused, et esiteks on ettevõtja oma toodangut suurendanud ja keskendunud suurte masinate (eriti buldooserite ja torupaigaldajate) kasumlikumale müügile. Ettevõtja on suurendanud rentaablust kaks korda, võttes eelkõige arvesse tulu töötaja kohta (2002. aasta tulu töötaja kohta oli 111 000 Poola zlotti; 2007. aastal oli vastav näitaja 222 000 zlotti).

(73) Vaatamata vahetuskursiriskidele suutis HSW saavutada paremad tulemused, kui veebruari kavas ette nähtud kasumlikkuse näitajad.

(74) Lisaks olid kõik likviidsus- ja maksevõimenäitajad algselt prognoositutest paremad. Samuti rõhutas Poola, et ettevõtja kasutab ka erarahastamise eeliseid, mis omakorda näitab, et turul usutakse ettevõtja elujõulisusse ja maksevõimesse.

(75) Kokkuvõtteks rõhutas Poola asjaolu, et HSW on suutnud tõhusamalt vähendada vahetuskursiriske, sest ta üritab osta materjale raamatupidamisarvestuses kajastatava müügiga samas vääringus.

5.2.2. *Omafinantseering ümberkorraldamisse*

(76) Teiseks väitis Poola, et ümberkorraldamiskulud suurenesid 469,1 miljoni Poola zlotini ([10]) eelkõige organisatsioonilisel ümberkorraldamisel esinenud viivituste tõttu. Kuna pärast 20. detsembri 2006. aasta otsust suutis ettevõtja müüa täiendavaid varasid, jäi tema omafinantseering ümberkorraldamisse üle 50 % (ehk täpsemalt 53,9 %).

(77) Poola ametiasutuste sõnul koosnes omafinantseering põhivara müügist saadud tulust summas 61,4 miljonit Poola zlotti, tütarettevõtjate müügist saadud tulust summas 126,4 miljonit Poola zlotti, võlgu ostmisest turul summas 61,6 miljonit Poola zlotti ja tsiviilõiguslike kohustuste tühistamisest summas 3,5 miljonit Poola zlotti.

5.2.3. *Põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimine*

(78) Kolmandaks väitis Poola, et abisumma ei suurenenud ja seega puudus vajadus 2004. aasta suuniste punkti 52 lõike b kohaste ulatuslikemate kompensatsioonimeetmete järele. Poola on veendunud, et võla konverteerimisest aktsiatesse saadavat täiendavat rahavoogu kasutatakse vaid ettevõtja turupositsiooni säilitamise eesmärgil. Poola ametiasutuste sõnul ei suudaks ettevõtja isegi sisetural juhtpositsiooni saavutada, hõivates sõltuvalt müüdud toodetest ([11]) […] ja […] koha turul. Poola väitel ei ületa ettevõtja turuosa maailmaturul [0–5] %.

(79) Lisaks rõhutas Poola ettevõtja tähtsust kogu piirkonna jaoks.

(80) Poola valitsus kinnitas komisjonile, et kavandatav erastamine toimub ja et erastamisprotsess viiakse lõpule 2009. aasta lõpuks.

6. **ABIMEETMED**

(81) Abi andvad asutused on Riigikassa, Teadus- ja Infotehnoloogia Ministeerium, maksuametid, kohalikud omavalitsused, sotsiaalkindlusfond, puudega inimeste rehabiliteerimise riiklik fond, riigikassa kontorid ja tööstusarengu agentuur.

(82) Poola väitel olid mõned HSW-le antud meetmed seotud riigi oluliste julgeolekuhuvide kaitsega. Enne ja pärast Poola ühinemist ELiga võetud selliste meetmete kogusumma oli 19 miljonit Poola zlotti (4,5 miljonit eurot). Poola ametiasutused väidavad EÜ asutamislepingu artiklile 296 viidates, et kõnealuse lepingu sätted ei välista liikmesriikidel meetmeid võtmast juhul, kui see on vajalik riigi julgeolekuhuvide kaitsmiseks.

(83) Kõige olulisemad enne ühinemist antud abimeetmed, mis eraldati HSW sellele osale, mis ei tegele sõjavarustuse tootmisega, oli kaks tööstusarengu agentuuri poolt antud laenu kogusummas 75 miljonit Poola zlotti (17,8 miljonit eurot). Veel üks oluline abimeede oli Riigikassa 40 miljoni Poola zloti (9,5 miljonit eurot) suurune kapitalisüst tütarettevõtjasse HSW-Trading Sp. z.o.o.

(84) 27,9 miljoni Poola zloti (6,6 miljonit eurot) suurune abimeede võla kustutamise vormis eraldati vastavalt 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seadusele tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta (vt tabel 3). Kõnealusele seadusele vastav ümberkorraldamine toimus tööstusarengu agentuuri presidendi järelevalve all ja põhines ümberkorraldamise otsusel seaduse artikli 10 lõike 1 punkti 4 ja artikli 19 tähenduses (edaspidi „ümberkorraldamise otsus"). Selline ümberkorraldamise otsus, millega kiideti heaks HSW ümberkorraldamise kava tollasel kujul ja võimaldati avalik-õiguslike kohustuste ümberkorraldamine, võeti vastu 29. aprillil 2005 ja seda muudeti 17. juunil 2005.

([10]) Võrreldes veebruari kavas ette nähtud 450 miljoni Poola zloti ja novembri kavas ette nähtud 456,9 miljoni Poola zlotiga.

([11]) Poola osutab konsultatsioonifirma Off Highway Research andmetele.

(85) Novembri kava peamise muudatusena võimaldati võla konverteerimist aktsiatesse: selle asemel, et HSW maksaks tagasi talle enne ühinemist tööstusarengu agentuuri poolt 2003. ja 2004. aastal antud laenud (vt tabel 2, punktid 8 ja 15) ja kõnealustelt laenudelt arvestatud intressi, otsustas tööstusarengu agentuur võla nimiväärtuse konverteerida aktsiatesse (tabel 4, punktid 30 ja 31). 97,1 miljoni Poola zloti (kaks laenu kogusummas 75 miljonit Poola zlotti ja 22,1 miljonit Poola zlotti intresse) tagasimaksmise asemel emiteeris HSW 75 miljoni Poola zloti väärtuses aktsiaid, mille omanikuks sai tööstusarengu agentuur (Poola väitel toimus konverteerimine 2. juulil 2007).

(86) Komisjonile teatatud HSW kasuks võetud meetmed, mida on parandatud vastavalt Poola esitatud lisateabele, on esitatud järgmistes tabelites.

Tabel 2

Enne 30. aprilli 2004 antud abi

(tuhandetes Poola zlottides)

Nr	Kokkuleppe või otsuse arvatav kuupäev	Abi andev asutus	Abi vorm	Nimiväärtus	Abi suurus
1.	2003-12-12	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta septembri käibemaksu kustutamine	1 047,5	1 047,5
2.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta detsembri käibemaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	4 769,8	155,0
3.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2003. aasta märtsi käibemaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	1 771,8	52,2
4.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2003. aasta mai käibemaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	2 175,2	77,4
5.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2003. aasta märtsi üksikisiku tulumaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	623,3	16,0
6.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2003. aasta mai üksikisiku tulumaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	463,4	5,0
7.	2003-2-4	Sotsiaalkindlustusameti Rzeszówi harukontor	2002. aasta juuni–oktoobri sotsiaalkindlustusmaksete osamaksetena maksmise kokkulepe	6 252,1	1 211,6
8.	2003-8-28 (*)	Tööstusarengu agentuur	Laen	40 000,0	40 000,0
9.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta juuni käibemaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	696,9	77,1
10.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta juuli üksikisiku tulumaksu osamakse maksmise edasilükkamine	183,9	15,3
11.	2003-9-15	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta augusti üksikisiku tulumaksu osamaksete maksmise kuupäevade muutmine	211,5	26,8
12.	2003-12-2	Riigikassa kontor Stalowa Wolas	2002. aasta augusti käibemaksu osamaksetena maksmise kokkulepe	655,5	49,3

(tuhandetes Poola zlottides)

Nr	Kokkuleppe või otsuse arvatav kuupäev	Abi andev asutus	Abi vorm	Nimiväärtus	Abi suurus
13.	2003-9-5	Maakonnakontor, Nisko	Osamaksekava tootmisruumide kasutamise ja sellest tuleneva kasu eest tasumiseks	172,7	8,0
14.	2003-3-21	Maakonnakontor, Nisko	Osamaksekava tootmisruumide kasutamise ja sellest tuleneva kasu eest tasumiseks	20,5	0,3
15.	2004-4-30 (**)	Tööstusarengu agentuur	Laen	35 000,0	35 000,0
16.	2004-4-30	Riigikassa	Algkapitali suurendamine	40 000,0	40 000,0
17.	2003-11-7	Teadus- ja infotehnoloogia ministeerium	Toetus	637,0	465,0
18.	2003-5-20	Maakonnakontor Stalowa Wolas	Kulutuste katmine	3,3	2,4
19.	2003-5-20	Maakonnakontor Stalowa Wolas	Kulutuste katmine	3,3	2,4
20.	2002-12-6	Riigikassa kontor Podkarpackies	Käibemaksuvõla kustutamine	1 210	1 210
21.	2002-12-6	Stalowa Wola linnavolikogu	Kinnisvaramaksuvõla kustutamine	496,8	496,8
22.	2002-12-11	Sotsiaalkindlustusameti Rzeszówi harukontor	Maksmata sissemaksete ja intresside kustutamine	11 088,1	11 088,1
			1. kokku	147 482,6	131 006,2

(*) Kõnealune meede oli osa 2007. aasta juulis rakendatud võlgade konverteerimisest aktsiatesse ning seega käsitletakse seda ka tabelis 4.
(**) *Ibidem.*

Tabel 3

Pärast 30. aprilli 2004 antud abi, mis on eraldatud vastavalt 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seadusele tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta

(tuhandetes Poola zlottides)

Nr	Operaatorile varade ja kohustuste üleandmise kuupäev	Ümberkorraldatud nõuete liik	Nimiväärtus	Abi suurus
23.	2005-6-20	Käibemaksu- ja üksikisiku tulumaksunõuete ümberkorraldamine	10 696,6	Poola ametiasutused ei ole abi summat täpsustanud
24.	2005-6-20	Keskkonnamaksu- ja intressinõuete ümberkorraldamine	5 826,5	*Idem*
25.	2005-6-20	Sotsiaalkindlustusmaksetega seonduvate nõuete, sealhulgas intresside ja tähtaja pikendamise tasude ümberkorraldamine	7 333,2	*Idem*
26.	2005-6-20	Puudega inimeste rehabiliteerimiseks mõeldud riikliku fondi maksetega seonduvate nõuete ja intresside ümberkorraldamine	996,5	*Idem*

(tuhandetes Poola zlottides)

Nr	Operaatorile varade ja kohustuste üleandmise kuupäev	Ümberkorraldatud nõuete liik	Nimiväärtus	Abi suurus
27.	2005-6-20	Kinnisvaramaksunõuete (2002. aasta september kuni 2003. aasta juuni) ümberkorraldamine; maksu makstakse Stalowa Wola linnavolikogule	3 044,3	*Idem*
		2. kokku	27 897,1	19 293,7 (*)

(*) Poola ametiasutused ei ole meetme toetusekvivalendi kohta teavet edastanud. Abisumma arvutati eeldusel, et 30,84 % kohustustest, mis korraldati ümber vastavalt 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seadusele tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta, makstakse kreeditoridele tagasi abisaaja varade müügist saadavast tulust, lähtudes kõnealuses seaduses ette nähtud menetlusest. 30,84 % määra puhul on tegemist 17. juuni 2005. aasta muudetud ümberkorraldamisotsuses eeldatud määraga. Kogukohustustest kantakse seega maha 69,16 %. Abiekvivalent on mahakantud kohustustest 100 %.

Tabel 4

Pärast 30. aprilli 2004 antud abi

(tuhandetes poola zlottides)

Nr	Abi andmise väidetav kuupäev	Abi andev asutus	Abi vorm	Nimiväärtus	Abi suurus
28.	2004-12-21-2005-10-19	Erinevad ametiasutused	Avalik-õiguslike kohustuste edasilükkamine	22 094,4	0,259
29.	2005-4-25	Sotsiaalkindlusameti Rzeszówi harukontor	Avalik-õiguslike kohustuste edasilükkamine	16 386,2	0,0
30.	2007-7-2	Tööstusarengu agentuur	Võla konverteerimine aktsiatesse (vt tabel 2, meede 8)	40 000,0	40 000,0
31.	2007-7-2	Tööstusarengu agentuur	Võla konverteerimine aktsiatesse (vt tabel 2, meede 15)	35 000,0	35 000,0
			3. kokku	113 480,6	75 259,0

Tabel 5

Antud ja kavandatud abi

(tuhandetes poola zlottides)

	Abimeetme kategooria	Nominaalväärtus	Abi suurus
I.	Enne 30. aprilli 2004 antud ümberkorraldamisabi	147 482,6	131 006,2
II.	Abi, mis on eraldatud vastavalt 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seadusele tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta	27 897,1	19 293,7
III.	Avalik-õiguslike kohustuste edasilükkamine – meetmed, mida Poola käsitles vähese tähtsusega abina (*)	22 094,4	0,259
IV.	Avalik-õiguslike kohustuste edasilükkamine sotsiaalkindlustusameti poolt (**)	16 386,2	0,0
V.	Võla konverteerimine aktsiatesse antud 2. juulil 2007 tööstusarengu agentuuri poolt	75 000,0	21 200,0

(*) Antud pärast 2004. aasta detsembrit.
(**) Antud 2005. aastal.

7. MEETMETE HINDAMINE

7.1. Komisjoni pädevus

(87) Käesoleva juhtumiga seotud mõned asjaomased sündmused leidsid aset enne Poola ühinemist Euroopa Liiduga 1. mail 2004. Seega peab komisjon kõigepealt kindlaks tegema, kas ta on pädev käesoleva meetme suhtes midagi ette võtma.

(88) Ühinemise eel rakendatud abimeetmeid, mis ühinemise järel ei ole enam kohaldatavad, ei saa komisjon kontrollida ei ajutise menetluse kohaselt, mida reguleerib Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia ühinemislepingu IV lisa punkt 3, ega EÜ asutamislepingu artiklis 88 sätestatud korra kohaselt. Ei ühinemisleping ega ka EÜ asutamisleping nõua komisjonilt selliste meetmete läbivaatamist ega volita teda selleks.

(89) Meetmete puhul, mida on rakendatud pärast ühinemist, on siiski tegemist uue abiga ja need kuuluvad komisjoni pädevusse EÜ asutamislepingu artiklis 88 sätestatud korra kohaselt. Meetme rakendamisaja kindlakstegemise kriteerium on juriidiliselt siduv õigusakt, millega pädev riiklik ametiasutus on otsustanud abi anda ([12]).

(90) Enne ühinemist antud üksikabi loetakse pärast ühinemist kohaldamatuks, kui abimeetmest tulenev riigi finantsosaluse suurus oli abi andmise ajal teada.

(91) Poola ametiasutuste esitatud teabe põhjal oli komisjonil võimalik kindlaks teha, et tabelis 2 esitatud meetmed eraldati enne ühinemist ja et neid pärast ühinemist ei kohaldata. Seetõttu ei ole komisjon pädev nende kokkusobivust ühisturuga hindama. Siiski tuleb neid arvesse võtta pärast ühinemist antud või antava abi kokkusobivuse hindamisel. Meetmete kogusumma on 147 miljonit Poola zlotti (35 miljonit eurot) ([13]).

(92) Seoses abimeetmetega, mis on antud vastavalt 30. oktoobri 2002. aasta muudetud seadusele tööturul olulistele ettevõtjatele antava riigiabi kohta ja mis on loetletud tabelis 3, ei ole kadunud komisjoni kahtlused päeva suhtes, millal meetmeid anti. Oma märkustes ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta ei ole Poola ametiasutused uusi selgitavaid märkusi esitanud. Abi andvate asutuste nõusolek on nõuete ümberkorraldamiseks vastavalt kõnealusele seadusele vajalik, kuid mitte piisav kõnealuse ümberkorraldamise toimumiseks. Vastavalt seadusele on menetluses otsustava tähtsusega ümberkorraldamise otsus. Tööstusarengu agentuuri president võttis ümberkorraldamise otsuse vastu 29. aprillil 2005 ning seepärast on komisjon seisukohal, et kõnealused meetmed anti pärast ühinemist. Seetõttu on komisjon pädev hindama kõnealuste meetmete kokkusobivust ühisturuga. Kuna kõnealused meetmed anti vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sisalduvale kavandatud meetme rakendamiskeelu sättele, on nende puhul tegemist ebaseadusliku abiga summas 27,897 miljonit Poola zlotti (6,61 miljonit eurot).

(93) Kui tabelis 4 loetletud meetmete puhul on tegemist riigiabiga, on komisjon pädev hindama nende kokkusobivust ühisturuga, sest need eraldati selgelt pärast ühinemist.

7.2. Kehtetuks tunnistamise põhjendus

(94) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklis 9 on sätestatud, et „komisjon võib pärast seda, kui ta on andnud kõnealusele liikmesriigile võimaluse esitada omapoolseid märkusi, tühistada otsuse, kui see põhines menetluse käigus esitatud ebaõigel teabel, mis oli otsuse tegemisel määrav. Enne otsuse tühistamist ja uue otsuse tegemist algatab komisjon ametliku uurimismenetluse vastavat artikli 4 lõikele 4".

(95) Nagu juba eespool osutatud, põhines 20. detsembri 2006. aasta otsus ebaõigel teabel, nimelt 2006. aasta veebruari ümberkorralduskaval, mis kõnealuse otsuse vastuvõtmise ajal enam ei kehtinud. Poola ametiasutused ei esitanud ümberkorraldamiskava ajakohastatud versiooni, kui 2005. aasta novembris algatatud uurimismenetlus veel käis, vaatamata sellele, et HSW asjaomased organid olid kõnealuse kava juba heaks kiitnud. Ümberkorraldamisabi kokkusobivuse hindamiseks on ümberkorraldamiskava komisjoni jaoks kõige tähtsam teabeallikas. Kuigi veebruari kava iseenesest ei olnud ebaõige teabeallikas, muutus ta siiski selleks pärast novembri kava vastuvõtmist. Veebruari kava, millel põhines ka komisjoni 20. detsembri 2006. aasta otsus, oli seega ebaõige teabeallikas kõnealuse otsuse vastuvõtmise ajal komisjoni poolt.

([12]) Vt juhtum T-109/01 *Fleuren Compost* vs. *komisjon* [2004] EKL II-127, punkt 74.

([13]) 147 miljoni Poola zloti suurune summa hõlmab tööstusarengu agentuuri poolt HSW-le enne ühinemist antud laene summas 75 miljonit Poola zlotti. Kõnealused kaks laenu konverteeriti 2007. aastal omakapitaliks ja seega on need esitatud ka tabelis 4 (võlgade konverteerimine aktsiatesse).

(96) Seepärast on komisjon seisukohal, et 20. detsembri 2006. aasta otsus põhines ebaõigel teabel ning et otsuse aluseks olevaid põhjendusi tuleks muuta. Seega tuleb otsus tühistada vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 9.

7.3. **Riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses**

(97) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 on sätestatud, et igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soosides teatavaid ettevõtjaid või teatavate kaupade tootmist, on ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(98) Poola ametiasutused ei ole vaidlustanud seda, et tabelites 2 ja 3 loetletud meetmed kujutavad endast riigiabi.

7.3.1. *Veebruari kava*

(99) Poola ametiasutuste väitel ei ole HSW maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustuste edasilükkamise vormis (tabel 4, meetmed 28 ja 29) antud abi käsitletav riigiabina, sest tegemist on vähese tähtsusega abiga ja abielement on võrdne nulliga. Poola ametiasutused toetuvad oma väidetes abimeetmete abielemendi arvutusele.

(100) Komisjon ei toeta Poola ametiasutuste kasutatud arvutamismeetodit. Neid meetmeid laiendatakse ka finantsraskustes olevale ettevõtjale. Sellisel juhul on võla ümberajastamise risk HSW kasuks suurem kui elujõuliste ettevõtjate puhul ning see peaks peegelduma nõutavas intressis. Seetõttu ei saa võrdlusmäärana kohaldata viitemäära. Käesoleva juhtumi puhul ei ole sobiv kasutada arvutusmeetodit, mille raames võrreldakse tegelikku nõutavat intressimäära viitemääraga, ning seetõttu ei saa komisjon Poola väitega nõustuda.

(101) Komisjoni väljakujunenud tava ([14]) kohaselt ei tohi abielement raskustes olevate ettevõtjate puhul ületada nimiväärtust. Tabelis 4 loetletud maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustuste edasilükkamise vormis antud abimeetmete kogusumma on 38,480 miljonit Poola zlotti (9,12 miljonit eurot).

(102) Komisjon järeldab, et tabelis 3 loetletud meetmeid ja tabelis 4 loetletud meetmeid 28 ja 29 rahastati riigi vahenditest. Meetmetega eelistatakse ühte ettevõtjat, kellele antakse eelis, mida tal turul muidu ei oleks. HSW tegeleb ehitusmasinate tootmisega. Kõnealuseid masinaid müüakse EÜ turul, kus eri liikmesriikide tootjate vahel valitseb tihe konkurents. Seepärast on osutatud meetmete puhul tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses

7.3.2. *Novembri kava*

(103) 20. detsembri 2006. aasta otsuses käsitleti enne ühinemist antud riigiabina kahte laenu, ([15]) mille konverteerimist omakapitaliks uuritakse dokumendi käesolevas osas. Abisummana arvutati 100 % laenude nimiväärtusest. Kuni komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta otsuseni Poola ametiasutused seda lähenemisviisi ei vaidlustanud.

(104) Teatatud võla konverteerimine aktsiatesse koosneb töös-tusarengu agentuuri poolt tehtavast kapitalisüstist. Seega hõlmab tehing riigi ressursse. Sellega antakse ettevõtjale eelis, sest raskustes oleva ettevõtjana ei oleks HSW samadel tingimustel turult vahendeid saanud. Nagu eespool mainitud, leiavad ka Poola ametiasutused, et abisaaja majanduslik seis on tänu konverteerimisele parem.

(105) Seoses Poola ametiasutuste väitega, mille kohaselt võla konverteerimine aktsiatesse täitis turumajanduse tingimustel tegutseva võlausaldaja kriteeriumi, märgib komisjon, et HSW oli sel ajal ümberkorraldamisel ja et võla konverteerimise ajal aktsiatesse paranenud olukord tulenes tegelikult varasemast riigiabist. Seepärast järeldab komisjon väljakujunenud tava ja kohtu praktika alusel, ([16]) et konverteerimine ei täida turumajanduse tingimustel tegutseva võlausaldaja kriteeriumi.

(106) Seega on võlgade konverteerimine aktsiatesse, mis toimus pärast ühinemist, käsitletav riigiabina, mida Poola ametiasutused ei ole ka vaidlustanud.

(107) Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses esitatud kõigi ülejäänud meetmete puhul on tegemist riigiabiga, mida Poola ametiasutused ei ole samuti vaidlustanud.

7.4. **Abi kokkusobivus: EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 kohane erand**

(108) Käesoleva juhtumi puhul ei ole EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 osutatud erandid kohaldatavad. Mis puutub EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 3 sätestatud eranditesse ja võttes arvesse, et abi peamine eesmärk on taastada raskustes oleva ettevõtja pikaajaline elujõulisus, saab kohaldada vaid artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud erandit, mille kohaselt võib komisjon lubada abi

([14]) Vt juhtumid C 30/98 *Wildauer Kubelwelle, Lautex Weberei und Veredlung* (EÜT C 387, 12.12.1998).

([15]) Laenud on esitatud tabelis 2 meetmetena 8 ja 15.

([16]) Juhtum T-11/95 *BP Chemicals* vs. *komisjon* [1998] EKL II-3235.

andmist teatava majandustegevuse arengu hõlbustamiseks, kui kõnealune abi ei kahjusta kaubandustingimusi määral, mis on vastuolus ühiste huvidega.

7.4.1. *Kohaldatav õiguslik alus*

(109) Kuna komisjon tühistab 20. detsembri 2006. aasta otsuse vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 9 ja asendab selle käesoleva otsusega, tuleb kogu ümberkorraldamisprotsessi uuesti kontrollida.

(110) Komisjon hindab meetmeid, mis kujutavad endast uut abi, ja kogu ümberkorraldamise kava (sealhulgas veebruari 2006 ja novembri 2006 kavad) vastavalt kohaldatavatele päästmise ja ümberkorraldamise suunistele. Praegused ühenduse suunised raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ([17]) jõustusid 10. oktoobril 2004. Meetmete suhtes, millest teatamine registreeriti enne kõnealust kuupäeva, kohaldatakse eelmisi, 1999. aasta suuniseid päästmise ja ümberkorraldamise kohta ([18]) (edaspidi: „1999. aasta suunised"). 2004. aasta suuniste punkti 104 kohaselt uurib komisjon iga tema loata antud ning seetõttu asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 vastuolus oleva mis tahes päästmis- või ümberkorraldamisabi kokkusobivust ühisturuga käesolevate suuniste alusel, kui osa sellest abist või kogu abi on antud pärast 1. oktoobrit 2004, mis on suuniste avaldamise kuupäev *Euroopa Liidu Teatajas*.

(111) Käesoleva juhtumi puhul teatati mitmest meetmest 8. oktoobril 2004 (kaks päeva enne 2004. aasta suuniste jõustumist). Poola oli siiski 7. märtsi 2006. aasta kirjas komisjoni teavitanud täiendavatest meetmetest, mis olid antud HSW-le vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 3. Tabeli 5 ridades III ja IV kirjeldatud meetmeid, mis kõik anti pärast detsembrit 2004 ehk pärast 2004. aasta suuniste avaldamist. Lisaks toimus võla konverteerimine aktsiatesse 2007. aasta juulis. Seepärast järeldab komisjon, et 2004. aasta suunised on käesoleva juhtumi puhul kohaldatavad nii teatatud kui ka teatamata meetmete suhtes, sest need kõik on seotud sama ümberkorraldamiskavaga.

(112) Uue ümberkorraldamisabi kokkusobivuse hindamiseks tuleb ümberkorraldamist vaadelda tervikuna. Selle hindamiseks, kas kava tulemusena taastatakse ettevõtja elujõulisus, kas abi piirdub minimaalse vajalikuga ning kas konkurentsimoonutuste piiramiseks on rakendatud nõuetekohaseid kompensatsioonimeetmeid, tuleb arvesse võtta kõiki abimeetmeid ja mitte piirduda vaid uute abimeetmetega.

7.4.2. *Ettevõtja abikõlblikkus*

(113) Kõigil esialgses ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses ([19]) osutatud põhjustel on tegemist raskustes oleva ettevõtjaga 2004. aasta suuniste osa 2.1 tähenduses ja seepärast tohib kõnealusele ettevõtjale ümberkorraldamisabi anda.

7.4.3. *Kasumlikkuse taastamine*

(114) 2004. aasta suuniste punktis 35 on sätestatud, et „ümberkorraldamiskava, mille kestus peab olema võimalikult lühike, peab mõistliku aja jooksul ning tulevaste tegevuseeldustega seotud realistlike oletuste alusel taastama äriühingu pikaajalise elujõulisuse. […] Elujõulisuse paranemine peab tulenema peamiselt sisemistest meetmetest […]."

23. novembri 2005. aasta otsus, millega algatatakse ametlik uurimismenetlus

(115) HSW peamine probleem oli suur võlg. Komisjon märgib, et finantsalane ümberkujundamine on lõpule viidud.

(116) Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses oli komisjon kahtleval seisukohal, sest ümberkorraldamine oli peamiselt finantsalane. Komisjon märkis, et tootmise ümberkorraldamise aspektidele ei pöörata piisavat tähelepanu. Oma märkustes esitasid Poola ametiasutused piisavalt tõendeid selle kohta, et vananenud organisatsiooniline struktuur oli ka tegelikult üks ettevõtja peamisi probleeme. Probleem lahendati selliselt, et ettevõtja otseselt tootmisega seotud osa eraldati nendest osadest, mis läksid müüki. See oli põhjus, miks HSW lõi ajutiselt sõltumatu ettevõtja HSW-Trading.

(117) Tütarettevõtjate aktsiate müümine ning teenuseid pakkuvate üksuste eraldamine ja müümine oli kava kohaselt ümberkorraldamise üks põhilisi osi. Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlusi selle kohta, kas müügikava on reaalne. Vaatamata sellele teenis HSW müügi pealt kavandatust neli korda suurema tulu.

([17]) ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.
([18]) EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.
([19]) Vt uurimismenetluse algatamise esialgse otsuse punkt 85 ja sellele järgnevad punktid.

(118) Teine oluline tegur ümberkorraldamise õnnestumiseks oli kaubandusettevõtja Dressta omandiküsimuse lahendamine. Asjaolu, et Dressta aktsiate kontrollpaki omanik oli HSW konkurent, takistas täielikku juurdepääsule olulisele Põhja-Ameerika turule. See probleem on praeguseks lahendatud, sest HSW on kõnealuse ettevõtja üle omandanud kontrolli […].

(119) Tööhõive ümberkorraldamine, et vähendada töötajate arvu rohkem kui tuhande töötaja võrra, on realistlik ning usutav kulusid vähendav meede.

(120) HSW teenis esimest korda kasumit 2005. aastal. Samuti teenis ta kasumit 2006. aasta esimesel poolel. Novembri kavas prognoositi kasumi vähenemist ümberkorraldamise lõpuks (2007), mille põhjuseks on suured ümberkorraldamise kulud ning kunstlikult suur kasum 2005. aastal, mis teeniti ühekordsest varade müügist kõnealusel aastal. Vaatamata sellele eeldatakse, et alates 2007. aastast kogutulemus paraneb ning […] moodustab 2012. aastaks […]. Ümberkorraldamise lõpuks peaks likviidsuse probleem olema lahendatud.

10. oktoobri 2007. aasta otsus, millega uuesti algatatakse ametlik uurimismenetlus

(121) Komisjon kahtles selles, kas novembri kavaga suudetakse HSW pikaajaline elujõulisus taastada.

(122) Esiteks näis, et HSW vajas pidevalt täiendavaid rahavoogusid ja et veebruari kavas ette nähtud ümberkorraldamismeetmed ei olnud piisavad, mis omakorda seadis kahtluse alla mõlema ümberkorraldamiskava usaldusväärsuse.

(123) Mitte ükski Poola ametiasutuste esitatud selgitustest ei suutnud veenda selles, et täiendava rahavoo puhul ei olnud tegemist muu kui 2007. aastal antud ühekordse abimeetmega pärast HSW konkurentide turundustava suhteliselt äkilist ja märkimisväärset muutmist. Poola ametiasutused on näidanud, et HSW on tulevikus suure tõenäosusega võimeline piisavat rahavoogu tootma, et pakkuda klientidele ja tarnijatele konkurentsivõimelisi tingimusi: HSW finantsnäitajad on pärast kulude vähendamise meetmete rakendamist rahuldavad. Seepärast on komisjon nõus sellega, et täiendavate rahavoogude jaoks oli vahendeid vaja, et vältida HSW tegevuse katkemist enne ümberkorraldamise lõppemist. Samuti nõustub komisjon sellega, et ümberkorraldamise eesmärk on tagada, et selliseid finantslünki tulevikus enam ei esineks.

(124) Teiseks esitasid Poola ametiasutused riskimaandamise küsimuse puhul piisavaid tõendeid selle kohta, et praegu tegeleb ettevõtja vahetuskursiriski probleemiga tõhusamalt ning seega on ettevõtja raskuste üks peamisi põhjusi lahendatud. Keskendumine buldooserite ja torupaigaldajate müügile kasumlikematel turgudel on endaga kaasa toonud tegevuskasumi. Enamiku müügi arvestamise tulemusena dollarite asemel eurodes on juba vähendanud arvestusvääringu erinevusi ning kõnealune strateegia peaks olema kasulik ka tulevikus, kui müük eurodes peaks edaspidi suurenema. Selline strateegia on tõepoolest keskse tähtsusega ettevõtja kasumlikkuse taastamisel. Kui HSW jätkab […] nagu kavandatud nii veebruari kui ka novembri kavades, peaks ta olema võimeline kasumit suurendama isegi juhul, kui kõik muud faktorid jäävad võrdseks. HSW ümberkorraldamisstrateegia usaldusväärsust on suurendanud ka turuoperaatorite usk ümberkorraldamise edusse.

(125) Seoses võla konverteerimisega aktsiatesse märgib komisjon, et tööstusarengu agentuur vahetas oma laenude nimiväärtuse omakapitali vastu ja sai seeläbi HSW aktsionäriks.

(126) Komisjon märgib, et 20. detsembri 2006. aasta otsuses oli kõnealuse kahe laenu abielement 100 % laenu põhiosast, mis teeb kokku 75 miljonit Poola zlotti, nagu Poola ametiasutused oma teatises ka märkisid.

(127) Võla konverteerimine aktsiatesse erineb riigiabist, sest selle asemel, et tööstusarengu agentuurile tagasi maksta 96,2 miljonit Poola zlotti [20] (algsed kaks laenu kogusummas 75 miljonit Poola zlotti pluss 21,2 Poola zlotti intresse) ja laenult arvestatav intress, emiteeris HSW aktsiaid summas 75 miljonit Poola zlotti, mille tööstusarengu agentuur üle võttis.

(128) Komisjon märgib, et tööstusarengu agentuur tegi konverteerimise 2. juulil 2007, võtmata arvesse rakendamiskeeldu.

(129) Poola kinnitab, et ettevõtja tulemused paranesid pärast võla konverteerimist aktsiatesse.

[20] Kõnealused summad on 1,7 miljoni Poola zloti võrra väiksemad võrreldes 10. oktoobri 2007. aasta otsuses esitatud summadega. Poola selgitas, et kuna võla konverteerimine aktsiatesse toimus natuke hiljem kui esialgu kavandatud, oli HSW tagasi maksnud suurema intressisumma, mis tähendab, et tulevikus tasumisele kuuluv summa on kõnealuse summa võrra väiksem.

(130) Komisjon märgib, et võla konverteerimine aktsiatesse vabastab vahendeid, mis olid seatud laenude tagatiseks, parandades seeläbi abisaaja rahavoogu ja võimaldades tal uut krediiti saada. Raamatupidamisarvestuse seisukohast mõjutab võla konverteerimine aktsiatesse HSW bilanssi järgmiselt: abisaaja varad suurenevad, sest ta ei pea olemasolevat sularaha kasutama laenude tagasimaksmiseks. Lisaks ei vähene bilansi aktiva pool, mida põhjustaks laenude tagasimaksmine. Omakapitali osa bilansis suureneb samuti, parandades nii suhtelist võlataset kui ka HSW krediidivõimet. Poola ametiasutused leiavad, et tänu kõnealusele tehingule on HSW võimeline koguma ressursse, mis tal on vaja turul nõuetekohaseks toimimiseks ja tulevikus vajalikeks investeeringuteks ([21]).

(131) Seoses kasumiaruandega tuleb märkida, et HSW-l ei tule laenudelt tasuda ka intresse (kokku 21,2 miljonit Poola zlotti). Selle asemel peab HSW kasumi jaotamise korral maksma aktsionäridele (sealhulgas tööstusarengu agentuurile) vaid võimalikke dividende.

(132) Eespool esitatud asjaolude põhjal on komisjon jõudnud järeldusele, et tema kahtlused, mis seondusid novembri kava suutlikkusega taastada ettevõtja elujõulisus, on kõrvaldatud.

7.4.4. *Põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimine*

(133) 2004. aasta suuniste punktide 38 ja 42 kohaselt tuleb võtta meetmeid, võimalikult leevendada abi ebasoodsaid tagajärgi konkurentidele. Abi ei tohi konkurentsi põhjendamatult moonutada. Üldjuhul tähendab see ettevõtja kohaloleku piiramist teatavatel turgudel ümberkorraldamisperioodi lõppedes. Ettevõtja kohaloleku kohustuslik piiramine või vähendamine teataval turul on tema konkurentide kasuks rakendatav kompenseeriv faktor. See peaks olema proportsionaalne abi moonutava mõjuga ja eriti äriühingu suhtelise tähtsusega turul või turgudel.

(134) Vastavalt suuniste punktile 56 on abi andmise tingimused leebemad, kui kompensatsioonimeetmeid rakendatakse toetatavates piirkondades. Selle analüüsimiseks, millist mõju ümberkorraldamisabi avaldab turule ja HSW konkurentidele, võtab komisjon arvesse asjaolu, et HSW asub toetatavas piirkonnas EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a tähenduses.

([21]) Nagu selgitatud joonealuses märkuses nr 18, tuleks kõnealuseid summasid samuti natuke vähendada, sest kogu lisaraha moodustab 96,2 miljonit. Samas võib teha järelduse, et seda märkimisväärselt muuta ei saa.

Veebruari kava kohaselt rakendatud kompensatsioonimeetmed

(135) Poola ametiasutuste sõnul kavatseb HSW vähendada tootmisvõimsust 1 500 ehitusmasinalt 1 200 masinale aastas, st 20 % võrra. Komisjon on arvamusel, et selline tootmisvõimsuse vähendamine ei ole piisav, sest igal juhul kavatseb ettevõtja ümberkorraldamise lõpuks (2007. aastaks) kasutada vaid 66 % võimsusest. Poola ametiasutused ei ole komisjonile esitanud teavet, mille põhjal võiks arvata, et ettevõtja müüs enne ümberkorraldamise algust tegelikult rohkem kui 1 200 masinat.

(136) Lisaks väidavad Poola ametiasutused, et abisaaja on müünud mitmeid tulutoovaid tootmisettevõtjaid ning on sellega piiranud oma tegevust ja tootmisvõimsust. Müüdud tütarettevõtjatest olid vähemalt kaks (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. ja HSW-Huta Stali Jakosciowych) tulutoovad ja need müüdi kasumiga. Kõnealuse kahe tütarettevõtja käive oli 2005. aastal kokku 460 miljonit Poola zlotti (109 miljonit eurot) ning nendes töötas 1 000 inimest, samal ajal kui HSW kontserni (HSW ja HSW-Trading) põhitegevuse käive oli 430 miljonit Poola zlotti (101,9 miljonit eurot) ning kontsernis töötas 2 400 töötajat. Need kaks müüdud tütarettevõtjat tootsid terasest valmistooteid. Komisjonile esitatud hinnangu kohaselt olid nimetatud kaks tütarettevõtjat müümise ajal tulutoovad ja nende eeldatav müügitulu oli ligikaudu 6 %. Need kaks tütarettevõtjat moodustasid olulise osa HSW kontsernist; nende tegevus oli kasumlik ja turuväljavaated head.

Novembri kava kohased kompensatsioonimeetmed

(137) 2004. aasta suunistes tunnistatakse, et abi eri vormidel võib olla konkurentsile erinev mõju. Et piirata moonutavat toimet, ei tohi suuniste punktis 45 sätestatu kohaselt abi anda sellisel määral või sellises vormis, mis võimaldaks äriühingul ülemääraseid rahalisi ressursse kasutada agressiivseks turgu moonutavaks tegevuseks, mis ei ole seotud ümberkorraldamisprotsessiga. Komisjon kahtles, kas novembri kavas sätestatud kompensatsioonimeetmed on piisavad. Poola ametiasutused tunnistavad, et HSW võla konverteerimine aktsiatesse annab HSW-le eelise, sest see parandab märkimisväärselt ettevõtja rahavoogusid. Tänu sellele riigiabi vormis tehtud vahetusele HSW olukord paraneb. Pealegi kavatseb HSW kasutada suure osa vabast rahavoost oma klientidele konkurentsivõimeliste tingimuste pakkumiseks. Seepärast leiab komisjon, et veebruari kava kohaselt rakendatud kompensatsioonimeetmed iseenesest oleksid piisavad,

kuid konverteerimine avaldab konkurentsile täiendavat moonutavat mõju. Selle tulemusena tuli kompensatsioonimeetmeid suurendada, sest need peavad olema proportsionaalsed abi moonutava mõjuga ([22]).

(138) 22. detsembri 2008. aasta kirjas teavitasid Poola ametiasutused komisjoni sellest, et ettevõtja on täiendavalt loovutanud varasid 2004. aasta suuniste punkti 39 esimese lause tähenduses.

(139) Poola ametiasutused teavitasid komisjoni sellest, et abisaaja on täiendavalt müünud tootmisega tegelevaid tütarettevõtjaid ning on sellega piiranud oma tegevust ja tootmisvõimsust. Kuus müüdud tütarettevõtjatest (HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o., HSW-Tlenownia Sp. z o.o., HSW-Sprężynownia z o.o., HSW-Lasowiak Sp. z o.o., HSW-Zakład Metalurgiczny Sp. z o.o. ja Informatyka Sp. z o.o.) olid kasumlikud. Kõnealuste ettevõtjate kogukäive nende müügile eelneval aastal oli 185 miljonit Poola zlotti (43,8 miljonit) ja nendes töötas 1 100 inimest.

(140) Kõnealustest ettevõtjatest viis ettevõtjat (HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o., HSW-Tlenownia Sp. z o.o., HSW-Sprężynownia z o.o., HSW-Zakład Metalurgiczny Sp. z o.o. ja Informatyka Sp. z o.o.) pakkusid vastastikku materjale ja teenuseid HSW kontserni siseselt; samuti pakuti materjale ja teenuseid välisklientidele. Nad tarnivad varuosi nagu stantsivormid ja keerdvedrud, samuti osutavad teenuseid tööstuse muudele harudele nagu raudtee, masinaehitus, energia- ja kaevandussektorid.

(141) Kokkuvõtteks on Poola ametiasutused lubanud, et tööstusarengu agentuur müüb HSW aktsiad 2009. aasta lõpuks.

(142) Kuna HSW müüdud tütarettevõtjatest oli viis kasumlikud ja HSW tootmispotentsiaali seisukohast tähtsad, on komisjon arvamusel, et kõnealust müüki võib käsitleda kompensatsioonimeetmena, mis piirab abi põhjustatud konkurentsimoonutusi. Eespool esitatut ja HSW erastamisplaane arvesse võttes leiab komisjon, et kavandatud kompensatsioonimeetmed vähendavad abi põhjustatud konkurentsimoonutusi.

7.4.5. *Abi piirdumine miinimumiga*

(143) Vastavalt 2004. aasta suuniste punktidele 43–45 peab abi piirduma ettevõtja ümberkorraldamiseks rangelt vajalikuga. Abi ei tohi anda sellises vormis, mis võimaldaks äriühingul ülemääraseid rahalisi ressursse kasutada agressiivseks turgu moonutavaks tegevuseks, mis ei ole seotud ümberkorraldamisprotsessiga.

(144) Eelkõige peab abisaaja osalus ümberkorraldamises olema märkimisväärne; ta peab sellesse suunama oma ressursse või leidma välisrahastamist turutingimuste alusel.

(145) Poola ametiasutused on esitanud mitmeid üksikasju summade kohta, mida käsitletakse abisaaja omafinantseeringuna ümberkorraldamise kuludesse.

(146) Esiteks kavatseb ettevõtja võtta pangalaenu 46,9 miljoni Poola zloti (11,1 miljonit eurot) suuruses summas. Poola ametiasutused on esitanud piisavaid tõendeid selle kohta, et HSW on suuteline hankima sellist rahastamist turul, sest ajavahemikul 2003–2005 suutis ta eraallikatest hankida vahendeid summas 31,9 miljonit Poola zlotti (7,6 miljonit eurot). Poola ametiasutused väidavad, et abisaaja suudab leida turul rahastamist kuni ümberkorraldamise lõpuni.

(147) Lisaks oli HSW veebruari kavasse kaasanud tulu tütarettevõtjate müügist summas 112,2 miljonit Poola zlotti (26,6 miljonit eurot). Novembri kavas oli tulu tütarettevõtjate müügist suurenenud juba 126 miljoni Poola zlotini (29,8 miljonit eurot).

(148) Lisaks müüs abisaaja veebruari kava kohaselt varasid summas 52,1 miljonit Poola zlotti (12,3 miljonit eurot). Novembri kavas suurenes kõnealune summa täiendavate varade müügi tõttu 61,4 miljoni Poola zlotini (14,5 miljonit eurot).

(149) Komisjoni kahtlused, kas abisaaja omafinantseering on märkimisväärne ja jõuab 2004. aasta suunistes sätestatud künniseni, on seega hajutatud. Ümberkorraldamiskulude summa on 456,9 miljonit Poola zlotti (finantsalased ümberkorraldamiskulud moodustasid kogu ümberkorraldamiskuludest peaaegu poole, ülejäänud kulude puhul on tegemist peamiselt ettevõtja infrastruktuuri moderniseerimise ja organisatsioonilise ümberkorraldamise kuludega). Ümberkorraldamise rahastamises oli omafinantseeringu osa 252,9 miljonit Poola zlotti. Kogusumma hõlmab erapankadel saadud rahastamist (61,6 miljonit Poola zlotti), varade müügist või rentimisest saadud tulusid

([22]) Vt 2004. aasta suuniste punkt 40.

(61,4 miljonit Poola zlotti) ja tütarettevõtjate müügist saadud tulu (126,4 miljonit Poola zlotti) ([23]). Seega on HSW omafinantseering kogu ümberkorraldamisse 53,9 %, kusjuures 2004. aasta suuniste punkti 44 kohaselt on suurettevõtjatele antava abi miinimummäär 50 %.

(150) 10. oktoobri 2007. aasta otsuses väljendas komisjon kahtlusi seoses omafinantseeringuga kogu ümberkorraldamise kuludesse ja asus seisukohale, et Poola ametiasutuste selgitus vajaduse kohta täiendava rahavoo tekitamiseks võla konverteerimise teel aktsiatesse ei veena teda selles, et HSW-le ei ole ülemääraseid rahalisi vahendeid antud. Sellega seoses kahtles komisjon, kas turundusmeetmete puhul, millega võimaldati HSW-l turul konkureerida, oli tegemist tõeliste ümberkorraldamismeetmetega ning samuti selles, kas abi piirdus vajaliku miinimumiga. Poola ametiasutused on need kahtlused kõrvaldanud, näidates et meetmed olid vajalikud elujõulisuse taastamiseks, sest HSW-l oli neid turul püsimiseks vaja. Samuti rõhutati, et lisarahavoogu ei kasutata täiendavate tootmisvõimsuste ostmiseks. Seepärast saab komisjon tõdeda, et kõnealused meetmed on ümberkorraldamise edukaks läbiviimiseks vajalikud.

7.4.6. *Ühekordse abi põhimõte*

(151) Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses märkis komisjon, et ettevõtja HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych sai ümberkorraldamisabi, mis eraldati enne ühinemist ajavahemikuks 2003–2007. Seepärast tuli tõestada, et kõnealusest abist ei saanud kasu emaettevõtja HSW. Samuti paluti Poolal veenda komisjoni selles, et kui komisjon kiidab ümberkorraldamisabi HSW-le heaks, ei mõjuta kõnealune abi ettevõtjat HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych.

(152) Poola ametiasutused on komisjonile tõestanud, et ettevõtjate HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych ja HSW kahepoolsed suhted põhinevad turutingimustel (sealhulgas makse- ja tarnetingimused) ning et ettevõtjatel on eraldiseisvate juriidiliste isikutena eraldi raamatupidamisarvestus. HSW peamine kaalutlus materjalide tarnija valikul oli ettevõtja HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych geograafiline lähedus.

7.4.7. *Subsideeritud eriotstarbelise sõjavarustuse ja tsiviilotstarbelise tootmise eraldamine*

(153) 23. novembri 2005. aasta ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses kahtles komisjon selles, kas subsideeritud eriotstarbelise sõjavarustuse (automaatkahurid) tootmine on piisavalt eraldatud tsiviilehitusmasinate tootmisest, et vältida nende kahe tegevusvaldkonna vahelist ristsubsideerimist. Poola ametiasutused on komisjonile kinnitanud, et olemasolev kuluarvestuse süsteem võimaldab selgelt eristada kahe eespool osutatud tegevusvaldkonna kulusid.

8. **KOKKUVÕTE**

(154) Kokkuvõtteks leiab komisjon, et käesoleva juhtumi puhul antud riigiabi, millest osa eraldati vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud tingimustega, on vaatamata sellele ühisturuga kokkusobiv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjoni 20. detsembri 2006. aasta otsus riigiabi C44/05 kohta (*ex* NN 79/05, *ex* N 439/04) tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 2

Ettevõtjale Huta Stalowa Wola S.A antud või antav riigiabi summas 66,377 miljonit Poola zlotti, millest osa eraldati vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud tingimustega, on ühisturuga kokkusobiv. Abi ettevõtjale Huta Stalowa Wola S.A., mis anti võla konverteerimise vormis aktsiatesse seoses laenudega kogusummas 75 miljonit Poola zlotti, on samuti ühisturuga kokkusobiv.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel, 10. märts 2009

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Neelie KROES

([23]) Võrreldes veebruari ümberkorraldamiskavaga on kõik kolm summat suurenenud.